

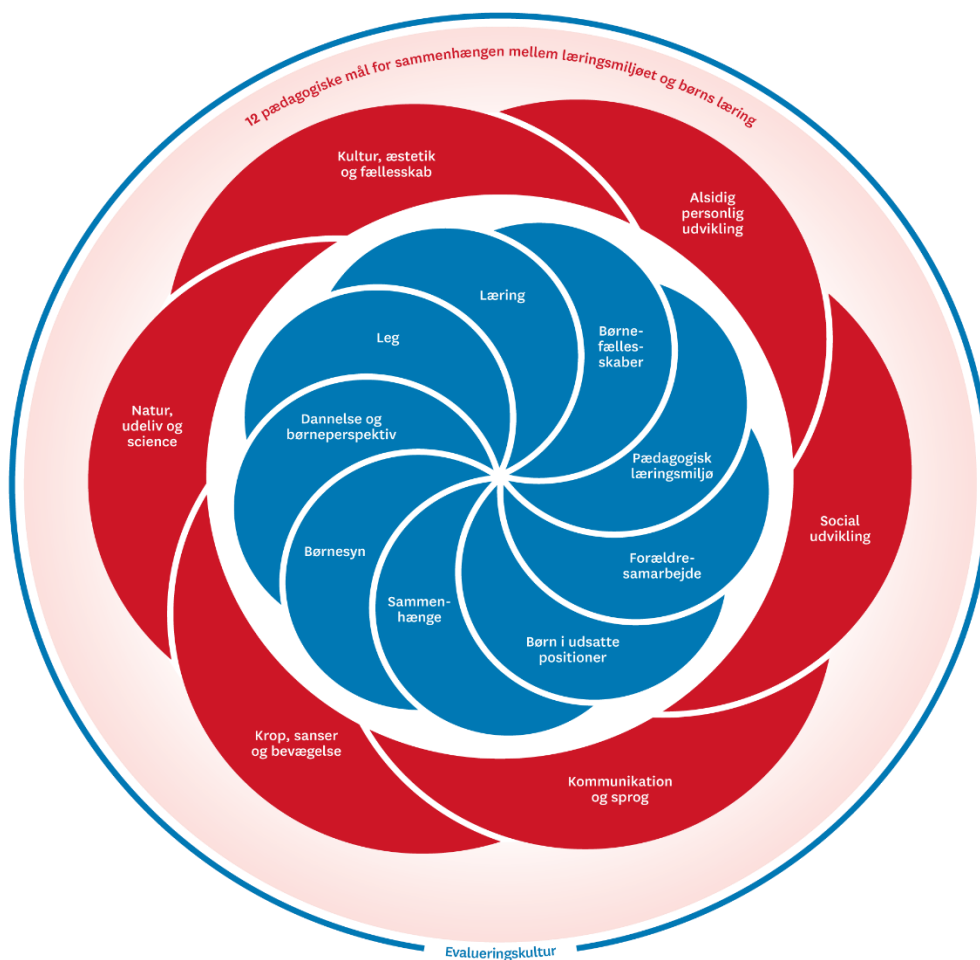
2020

Pædagogisk læreplan for Højmeskolens SFO



Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring og udvikling. Læreplanen er et dynamisk dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan for SFO Odense



Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Jf. ændring af folkeskolelovens § 40, stk. 4. gældende pr. 1. juli 2018, skal tidlig SFO-start enten arbejde med temaerne fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud eller med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen.

I Odense er det besluttet, at hele SFO'ens virke fra Forårs SFO til SFO2 arbejder ud fra de 6 temaer fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan for SFO tager derfor udgangspunkt i dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Hvem er vi?

Højmeskolen er beliggende i Dyrup i Odense SV med gode busforbindelser og cykelstier til centrum. Skolen er en to-tre- sporet folkeskole med ca. 600 elever og 70 ansatte med en særlig læseafdeling, som tilbyder intensive kursusforløb eller et tre-årigt profilsporsforløb fra 7. kl. – 9. kl. til ordblinde elever fra hele Odense.

Højmeskolens SFO er for elever fra 0.kl. – 4.kl. og giver rum til leg, læring, fordybelse og kreativitet. Med afsæt i pædagogiske læreplanstemaer tilbydes daglige aktiviteter, som understøtter det enkelte barns udvikling og stærke børnefællesskaber. Vi har én sfo afdeling, som er åben fra 6.30 – 8.00 og om eftermiddagen, når skoledagen slutter. Om eftermiddagen er ca. 135 børn tilmeldt, og pædagoger igangsætter aktiviteter, mens børnene samtidigt opmuntres og guides til at slippe fantasien og kreativiteten løs i gode legefællesskaber. Pædagogerne har faste timer i skoledelen og i sfo'en, og børnene møder derfor kendte voksne, som har et godt kendskab til børnegruppen samt det enkelte barn.

Aktiviteterne tilrettelægges ud fra en aktivitetsplan, som hver 4. – 6. uge justeres med afsæt i pædagogiske temaer og børnenes ønsker.

Aktiviteterne finder sted i indskolingsmiljøet, i faglokaler og på skolens store udeområder. Her kan børnene fx lave mad over bål, danse, lave et smykke til mor eller male i det kreative værksted, lave cirkus, benytte skolens legefaciliteter og meget andet. Med adgang til lokalområdet idrætshal og svømmehal, er der også rig mulighed for bevægelse, bold og badning sammen med vennerne.

Traditioner værner vi om, og børn og voksne hygger og laver aktiviteter ifm. magiske dage i efterårsferien, halloween, jul og påske.

I et socialt samvær med andre fantastiske børn og med nærværende og kompetente pædagoger tilbyder sfo'en en tid efter skole med masser af leg, læring, hygge og gode oplevelser i fællesskab med andre.

Det fælles pædagogiske grundlag

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.

Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring og udvikling jf. gældende lovgivning på folkeskoleområdet, samt de strategiske pejlemærker i Børn- og Ungeforvaltningen Odense vedr. sprog, dannelse og tidlig indsats.

De ni centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og tilgangen på en demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.

- **Sammenhængende læringsmiljøer.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv. Hvordan forbindes det, børnene har med sig med det nye, de skal lære?

Alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring.

Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe sammenhængende læringsmiljøer kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre. I næste afsnit beskrives, hvordan børnesyn, dannelse, leg, læring og børnefællesskaber kommer til udtryk i Højmeskolens sfo.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber



Fem elementer, som beskrives samlet eller hver for sig:

Børnesyn

Dannelse og børneperspektiv

Leg

Læring

Børnefællesskaber.

Børnesyn og dannelse i sfo:

Det overordnede barnesyn i Højmeskolens sfo er, at børn er kompetente individer som skal guides, udfordres og stimuleres. SFO'ens primære opgave og største værdi er at sikre det enkelte barns trivsel og give barnet muligheder for at skabe og udvikle sig positivt, både personligt, socialt og styrke dets alsidige personlige kompetencer indenfor sprog, kulturelle udtryksformer, krop og bevægelse samt natur og udeliv.

Alle børn har forskellige ståsteder og potentialer, og udvikler sig bedst i et samspil med andre børn og voksne, og derfor har sfo'ens aktiviteter fokus på leg og aktiviteter som understøtter forskellige fællesskaber.

SFO'en er aktivitetsstyret og vi stræber efter at inddrage børnenes perspektiver og interesser, når vi planlægger de daglige aktiviteter. Dette gør vi, fordi børnenes egen viden ift. tilrettelæggelse af aktiviteter og inddragelse af børnene er væsentlig ift. børnenes generelle udvikling og dannelse.

Leg og læring:

I Højmeskolen har legen værdi i sig selv, og derfor skaber vi rammer for både den frie leg og voksenstyrede aktiviteter med fokus på fællesskabet. Vi ser børnenes spontane og umiddelbare leg som værdifuld, hvor børn kan udvikle fantasi, kreativitet og sociale kompetencer. Pædagogernes rolle er at give plads til den frie leg og samtidigt være nysgerrig og observerende på den. På baggrund af pædagogiske observationer kan pædagogerne understøtte børns leg ved at guide og støtte børn i konfliktløsning, videreudvikling af legen og hjælpe nogle børn til at finde deres plads i legen.

De voksenstyrede aktiviteter sigter mod nogle udvalgte pædagogiske læringsmål, som er funderet i de pædagogiske læreplanstemaer. Pædagogerne tilrettelægger aktiviteterne på en måde, så de fremmer de formulerede pædagogiske læringsmål. Aktiviteter, som fx "mad over bål", "cirkus" eller "kreativt værksted" etc., kan derfor tilrettelægges på forskellige måder, som fremmer læring indenfor udvalgte pædagogiske læringsmål.

I de voksenstyrede aktiviteter giver vi plads til både de frie- og voksenorganiserede legeaktiviteter. Hver dag tilbydes børnene forskellige voksenstyrede aktiviteter, som børnene kan vælge til eller fravælge. Hvis børnene fravælger de voksenstyrede lege, er der også plads til den frie leg, hvor børnene kan opsøge voksenhjælp til, hvis der er brug for guidning i legen. Vi tilbyder legemiljøer inde og ude med tilgængelige legeredskaber, så børnenes kreativitet og fantasi understøttes. Indendørs og udendørs legetøj og legerekvisitter bliver stillet til rådighed, så der kan leges barbielege, dinosaurlege, hulelege i pude rummet og meget andet.

I perioder igangsættes temaforløb, som børnene opfordres til at deltage i. Det kan være et forløb om cirkus, hvor børnene skal samarbejde om at skabe en cirkusforestilling og lave deres eget nummer. I disse forløb er målet, at barnet oplever glæden og opnår læring ved at skabe et produkt eller en performance sammen med andre.

Det enkelte barn og børnefællesskaber:

Interessefællesskaber er det særlige, der kan opstå i sfo'en, når børnene enten vælger sig ind på organiserede aktivitetstilbud eller selv skaber spontane legeaktiviteter sammen med andre børn. I sfo'en kan der opstå små børnefællesskaber, hvor nogle børn leger hule i buskadset udenfor, andre spiller brætspil indenfor og nogle andre børn leger "jorden er giftig" i pudrummet. For nogle børn kan det være svært at indgå i spontane lege-relationer med andre og komme ind i legens univers. Her er det pædagogernes særlige opgave at guide og støtte barnet i at kunne indgå i lege og børnefællesskaber. Vi har øje for de børn, som ikke føler sig inkluderet i fællesskabet. Vi vejleder og guider dem ind i mulige legerelationer. Vi kender barnet indgående og bruger/deler den viden til, at ingen skal føle sig ekskluderet. Med-deltagelse fra os voksne kan også være vigtig, hvor vi deltager på lige fod med børnene. Vi går forrest i legen, hvilket er med til at give en tryghed, som kan give barnet mod til at afprøve nye fællesskaber. Vi griber børnenes ideer og er med til at bygge videre på dem. Et barn har svært ved at finde nogle at lege med, og en pædagog ser dette og er med til at starte en leg op med nogle dyr. I opstarten er det kun de to, men flere børn kommer til og dyrelegen bliver til en zoologiske have, hvor de deltagende børn indtager forskellige roller i legen. Den voksne trækker sig, og observerer børnenes kreativitet, sociale relationer og legens udvikling. Når den voksne står udenfor legen, kan vi observere børnegruppens dynamik og bruge den viden aktivt i arbejdet med det enkelte barn. Når vi skal have et indblik i børnenes leg, bruger vi observation som et pædagogisk redskab. Observationen giver os indblik i hvilke udfordringer børnene møder i legen, og dermed viden om hvordan barnet kan hjælpes på vej.

De fleste børn deltager i aktivitetstilbud, som er organiseret af pædagogerne. Her deltager en del af børnene fx i "mad over bål", laver smykker i smykkeværkstedet, spiller boldspil i hallen eller er til svømning i Højme Svømmehal. Børnene kan dagligt vælger aktiviteter til eller fra, og de skal opleve en høj grad af medbestemmelse og frivillighed. Vi

prioriterer oplevelser i det store fællesskab, hvor alle voksne og børn er fælles om en aktivitet.

SFO'en tilbyder voksenorganiserede aktiviteter samtidigt, at der gives plads til spontane frivillige legeaktiviteter mellem børn. Pædagogernes opgave er derfor at vurdere, hvornår de skal vise vej og gå forrest i legens og aktiviteternes udvikling, eller hvornår de skal støtte barnet, mens barnet selv udforsker og prøver sig frem. I andre sammenhænge er pædagogens opgave at trække sig og i stedet gå bag børnene og lade dem selv udvikle legerelationer. Dette er en kernen i pædagogens opgaver i sfo'en.

Vi støtter og guider det enkelte barn, mens vi understøtter de små børnefællesskaber og større børnefællesskaber, som fx kommer til udtryk, når vi laver temaforløb som fx hallo-ween, cirkus, sommerfest eller aftenarrangementer for de ældste sfo-børn. Disse tilbagevendende aktiviteter er med til, at børnene føler sig som en del af et større børnefællesskab og nye venskaber dannes på tværs af alder og klasser.

Nedenstående elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan.

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan SFO'en etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.



Samarbejde om børn i udsatte positioner:

I sfo'en har vi en særlig opmærksomhed på, hvordan vi kan sikre trivlsen hos børn i udsatte positioner. Når vi observerer børn i mistrivsel i sfo'en rammesættes teamsparring i pædagogteamet med henblik på at styrke de inkluderende indsatser i lege- og læringsmiljøet i sfo'en. Gennem teamsparringen formuleres en handleplan med konkrete aftaler for, hvad der skal igangsættes, hvordan og hvem der er ansvarlig.

Som udgangspunkt er klassepædagogen tovholder på handleplanen og følger op på indsatserne og det enkelte barns trivsel og udvikling. Klassepædagogen faciliterer samarbejde med lærerkollegerne i skoledelen og forældre. Vi vægter et tæt og konstruktivt skole-hjemsamarbejde og opfatter forældre som en værdifuld ressource og aktør omkring barnets trivsel.

Forældresamarbejde, det kollegiale og evt. tværfaglige samarbejde om barnets trivsel retter sig mod barnets trivsel i skole såvel som i sfo'en. Samarbejdet er dermed helhedsorienteret og barnets trivsel i sfo'en vægtes og vurderes på lige fod med trivlsen i skolen.

Det helhedsorienterede samarbejde skal sikre, at sårbare børn oplever tryghed, omsorg og sammenhænge i skift fra skole til sfo.

Vi prioriterer et tæt og systematiseret samarbejde med børnehuse, der skal sikre trygge overgange fra børnehus til FSFO. I det formaliserede samarbejde har vi en særlig opmærksomhed rettet mod de sårbare børn samtidigt med, at vi har fokus på, hvordan vi kan lægge lege- læringsspor ud for de forskellige børnegrupper. Samarbejdet kommer til udtryk gennem opmærksomhedssamtaler, videndeling og overleveringsmateriale og overleveringsmøder om børnegrupperne fra de respektive børnegrupper. Pædagogerne har en særlig opmærksomhed rettet mod børnenes sproglige kompetencer, og sprogvurderingstests danner afsæt for sproggrupper og sprogindsatser i FSFO og i yngste børnemiljø.

Sammenhængende læringsmiljøer

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng mellem de forskellige pædagogiske tilbud.



Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø, så det skaber sammenhæng mellem børnehus, Forårs SFO, indskoling, SFO, mellemtrin og SFO2?

På Højmeskolen er de fastansatte klassepædagoger også tilknyttet sfo'en om eftermiddagen, hvilket skaber sammenhæng og tryghed for børnene. Pædagogerne kan på den måde drage nytte af relationsarbejdet i skolen såvel som i sfo'en, og pædagogerne får en indsigt i barnets styrker og udfordringer i skoledel og i en fritidssammenhæng. Fra 0.kl. – 3.kl. er UUV placeret i ydertimerne, så der pædagogerne kan skabe en god overgang fra skoledag til sfo.

Vi har mål om at gøre SFO2 til et attraktivt tilbud, så vi opnår flere indmeldelser. Vi arrangerer særlige aktiviteter, events, ekskursioner og forløb for 3.klasseelever, så de i højere grad vil benytte aktivitetstilbuddet i sfo2.

For at skabe gode overgange fra børnehus til FSFO, har vi aftaler om, at børnegrupper fra børnehuse besøger skolen flere gange i løbet af året. På nogle besøgsdatoer mødes børnegrupperne på tværs af børnehusene og deltager i fællesaktiviteter, hvor også en pædagog fra Højmeskolen deltager. Inden start i FSFO afholdes overleveringsmøder, hvor fokus er, hvordan de brede børnefællesskaber kan understøttes og udvikles på Højmeskolen.

Vi skaber stærke overgange fra FSFO til 0.kl gennem et tæt samarbejde mellem pædagoger og 0.klasseledere. 0.klasseledere besøger ugentligt FSFO'en, hvor de laver lege- og læringsaktiviteter med børnene.

Inddragelse af lokalsamfundet – den åbne skole

Højmeskolens sfo har et samarbejde med FKS-Hallerne, så børnene kan benytte halfaciliteterne flere gange ugentligt. SFO'en kan også tilbyde svømning én gang ugentligt, hvilket er meget populært. De omkringliggende sportsfaciliteter giver gode muligheder for, at børnene kan udvikle sig motorisk og kropsligt, samtidigt med, at børnene præsenteres for lokalområdets fritidstilbud.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø skal integreres i det pædagogiske arbejde.

Læringsmiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af læringsmiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske aspekt i det pædagogiske læringsmiljø?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

De seks læreplanstemaer



Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling

- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, det pædagogiske personale og til lokal- og nærmiljøet.



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen lægges grundlaget for fysisk og mental trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social samt en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så de får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og derigennem forstå deres omverden.



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at de får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Evalueringskultur



Ledelsen er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Ledelsen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Ledelsen er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Det er ikke et lovkrav at beskrive dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

>Skriv her.<

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

>Skriv her.<



